

GOSPODARSTVO, KULTURA IN ŽIVLJENJE NA SLOVENSKEM MED OBEMA VOJNAMA

„Slovenija se je 1. decembra 1918 v enem dnevu prelevila iz gospodarsko zaostale v gospodarsko najrazvitejšo pokrajino.“

Kraljevina SHS je bila gospodarsko zelo neenakomerno razvita. Več kot polovica prebivalstva se je preživljala s kmetijstvom. Najrazvitejše so bile dežele, ki so bile do 1918 pod avstro-ogrsko oblastjo. Najmanj razviti so bili južni deli države.

Slaba rodovitnost zemlje, majhnost kmetij, slaba tehnična opremljenost, zadolževanje, 1929 velika svetovna gosp. kriza → kmetje so zapuščali kmetije, iskali delo v mestih ter se izseljevali v tujino.

Slovenska industrija – najbolj razvita v Jugoslaviji:

- Zgrajenih veliko modernih industrijskih obratov.
- Največji razmah: lesna, kovinska in tekstilna industrija.
- Napredovalo je rudarstvo.
- Velika ovira hitrejšega razvoja je bilo pomanjkanje kapitala; večina podjetij in bank v lasti tujcev.
- Gradili so daljnovode, ceste, železnice.

TRGOVINA – dobro razvita

NA PODEŽELJU – manjše trgovine z mešanim blagom

V MESTIH – specializirane trgovine s pestro in kakovostno ponudbo

1929 svetovna gospodarska kriza – je močno prizadela slovensko trgovino: 1931 – 1937 propadla tretjina trgovin.

Zdravilišča in mala letovišča

TURIZEM – je dobival večji pomen

PROMOCIJA turističnih krajev

GOSTJE – več kot polovica tujcev

V Sloveniji več kot 70 turističnih krajev

Najbolj obiskani turistični kraji: zdravilišča in alpski kraji

Ob začetku druge svetovne vojne so kmetje predstavljali polovico prebivalstva, delavci eno tretjino, najmanjši je bil delež meščanov.

Njihovo življenje se je razlikovalo glede na navade, delo, premoženje, oblačila, prehrano, zabavo ...

SLOVENSKI ŠPORT

Športni društvi SOKOL, OREL

1940 – ustanovljena športna zveza Slovenije

Nogomet, gimnastika, atletika, kolesarstvo, plavanje, smučarski skoki ...

Leon Štukelj; Plečnikov stadion

Medvojno obdobje je bilo čas velikega napredka na kulturnem, umetniškem in arhitekturnem področju.

SLOVENŠČINA je postala učni jezik.

1919 je bila ustanovljena LJUBLJANSKA UNIVERZA.

Zaživele so številne SREDNJE ŠOLE.

Možnost študija so imeli tudi revnejši prebivalci.

Večje število slovenskih izobražencev je vplivalo na razmah KULTURNE in ZNANSTVENE DEJAVNOSTI.

(Danes so Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru in Univerza na Primorskem, zasebni pa sta Univerza v Novi Gorici in Univerza v Novem mestu). Imamo še mednarodne Več najdeš tudi s pomočjo spleta.

Ustanove nacionalnega pomena:

1918 - Narodna galerija, 1919 - Univerza v Ljubljani, 1920 - Slovensko narodno gledališče

1921 - Narodni muzej, 1928 - Radio Ljubljana, 1938 SAZU

1939 Univerzitetna knjižnica (Plečnik), 1933 – Nebotičnik, Plečnikova tržnica

Umetniško ustvarjanje

Medvojno obdobje pomeni tudi napredek v umetniškem ustvarjanju = Ita Rina

Filmsko ustvarjanje – 1931 V kraljestvu zlatoroga

PESNIKI IN PISATELJI uveljavili evropske književne smeri

Alojz Gradnik, Oton Župančič, Vladimir Bartol, Edvard Kocbek, Srečko Kosovel, Miško Kranjec, Prežihov Voranc

GLASBENIKI: Marij Kogoj, Slavko Osterc

SLIKARJI: Veno Pilon, Tone Kralj, France Kralj, Maksim Sedej, Ivan Čargoj

ARHITEKTURA: Jože Plečnik

LJUBLJANA: Nama, Hotel Slon, Nebotičnik, Delavski dom ...

MARIBOR: Hranilnica, Hutterjev blok

CELJE: blagovnica Strmečki ...